

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **J. P.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 11, Praha 5, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 11. 2009, č. j. 5 Ca 170/2009 - 23,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 22. 6. 2009, podanou ke Krajskému soudu v Praze, se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 6. 2009, č. j. 078985/2009/KUSK, jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce a M. P., nar. X, a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Kladna ze dne 1. 4. 2009, č. j. Výst. 1073/09/HO, kterým bylo odvolatelům zakázáno provést změnu v užívání stavby dílny, skladu, příslušenství, garáže, kolny a přístřešku na objekt pro rodinnou rekreaci, Kladno, Dubí, B. č. p. 358, na pozemku parc. č. 838 v katastrálním území Dubí u Kladna. Stejnou žalobou se syn žalobce J. P., nar. X, domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2009, č. j. 088250/2009/KUSK. V žalobě žalobce požádal o osvobození od soudních poplatků na základě § 11 odst. 1 písm. g), neboť „*bude požadována náhrada škody způsobená při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím*“.

Krajský soud v Praze usnesením ze dne 8. 7. 2009, č. j. 44 Ca 64/2009 - 8, vyloučil žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 6. 2009, č. j. 088250/2009/KUSK, k

samostatnému projednání a rozhodnutí. Následně usnesením ze dne 7. 9. 2009, č. j. 44 Ca 64/2009 - 10, postoupil projednávanou věc Městskému soudu v Praze.

V podání ze dne 12. 10. 2009 žalobce vyslovil nesouhlas s postoupením věci Městskému soudu v Praze a zopakoval, že toto řízení je osvobozeno od soudního poplatku podle § 11 odst. 1 písm. g) zákona o soudních poplatcích. K podání přiložil vyplněný formulář Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, podle kterého je starobním důchodcem, nemá žádné příjmy, vlastní jednu polovinu řadového domku a dluží synovi 28 550 Kč (půjčka na zaplacení náhrady nákladů řízení).

Po výzvě soudu žalobce předložil ústřížek výplatního dokladu, podle něhož za výplatní období říjen 2009 obdržel starobní důchod ve výši 14 383 Kč.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 2. 11. 2009, č. j. 5 Ca 170/2009 - 23, nepřiznal žalobci osvobození od soudních poplatků. V odůvodnění uvedl, že žalobce žádal o osvobození od soudního poplatku na základě § 11 odst. 1 písm. g) zákona o soudních poplatcích, žaloba však směřuje proti shora specifikovanému rozhodnutí žalovaného a zjevně se nejedná o žalobu ve věci náhrady škody způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím. Na žalobce se tak nevztahuje osvobození od soudních poplatků ze zákona podle zmíněného ustanovení. Soud popsal majetkové poměry žalobce, zdůraznil, že soudní poplatek činí 2000 Kč, a uzavřel, že na základě těchto skutečností, zejména s ohledem na výši důchodu žalobce 14 383 Kč a výši soudního poplatku 2000 Kč, má za to, že žalobce má dostatečné prostředky k úhradě soudního poplatku.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost, ve které namítal, že *„vady řízení spočívají v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, a proto je dán zákonný důvod pro soud, aby napadené rozhodnutí správního orgánu zrušil“*. Žádal zrušení napadeného usnesení, přiznání osvobození od soudních poplatků a poukazoval na žalobu, *„kde je činěn návrh na zákonné osvobození od soudního poplatku“*. Podle stěžovatele tento návrh krajský soud respektoval, proto tak měl činit i Městský soud v Praze. Stěžovatel dne 12. 10. 2009 *„tento zákonný požadavek“* zopakoval, neboť *„se jedná jednoznačně o náhradu škod při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím a nesprávným úředním postupem“*. Zmínil též svůj návrh postupu podle § 38 o. s. ř. (patrně myšleno s. ř. s., pozn. soudu). Stěžovatel uvedl, že *„předběžná opatření spočívají v tom, že z důvodu nezákonného postupu žalovaného, který potvrdil rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu je nezákonný a je v rozporu se schváleným územním plánem sídelního útvaru města Kladna a po vydaných změnách z 15.5.2008. Tato okolnost byla potvrzena hlavním architektem Města Kladna“*. Stěžovatel uzavřel, že žalobou sleduje zrušení nezákonného rozhodnutí s vyslovením požadavku náhrady škody způsobené při výkonu veřejné moci a nesprávným úředním postupem, a navrhl, aby bylo napadené usnesení zrušeno.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Dne 24. 11. 2009 byla věc předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o kasační stížnosti.

Při posuzování přípustnosti kasační stížnosti vycházel Nejvyšší správní soud ze své konstantní judikatury, podle které *v řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků není třeba trvat na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení advokátem* (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37, www.nssoud.cz).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Neshledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Z obsahu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatel podal z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., byť v textu kasační stížnosti volně cituje v daném případě zcela irelevantní ustanovení § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., které se týká vad v postupu správního orgánu. Předmětem přezkumu kasačního soudu je rozhodnutí o neosvobození od soudních poplatků, tedy nikoliv meritorní rozhodnutí soudu, proti němuž by bylo možné tuto námitku vznést.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné právní posouzení spočívá buď v tom, že je na správně zjištěný skutkový stav aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Kasační stížnost není důvodná.

Podle § 36 odst. 3 s. ř. s. *účastník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu osvobozen od soudních poplatků. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly.*

Citované ustanovení zakládá povinnost soudu, který o žádosti o osvobození od soudních poplatků rozhoduje, posoudit, zda účastník řízení má dostatečné prostředky či nikoliv, tedy porovnat výši soudního poplatku s celkovou finanční situací žadatele a dalšími okolnostmi, které mohou mít vliv na jeho schopnost soudní poplatek zaplatit. Soud rovněž musí zkoumat, zda nějaký neodstranitelný nedostatek podmínek řízení nečiní podaný návrh zjevně neúspěšným.

Platný právní řád neobsahuje konkrétní kritéria pro zhodnocení nedostatku prostředků na straně navrhovatelů, je proto na uvážení soudu, aby tuto otázku v každém konkrétním případě individuálně posoudil.

Městský soud v Praze vycházel ze stěžovatelem vyplněného formuláře Potvrzení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech a vyžádal si doklad o aktuální výši

starobního důchodu, kterou stěžovatel ve zmíněném potvrzení neuvedl. Soud srovnal výši soudního poplatku s výší příjmu stěžovatele a současně zohlednil i jeho majetkovou situaci.

Nejvyšší správní soud je ve shodě s Městským soudem v Praze přesvědčen, že stěžovatel v době vydání napadeného usnesení netrpěl takovým nedostatkem finančních prostředků, který by mu bránil v přístupu k soudu. Příjem stěžovatele ke dni vydání napadeného usnesení činil 14 383 Kč měsíčně, což by mělo pokrýt jeho běžné náklady a současně mu umožnit zaplacení soudního poplatku ve výši 2000 Kč.

Pokud jde o závazek stěžovatele vůči jeho synovi, který ke dni 12. 10. 2009 čítal 28 550 Kč, Nejvyšší správní soud podotýká, že je mu z jeho úřední činnosti známo, že stěžovatel má vůči svému synovi též pohledávku ve výši 500 000 Kč (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ve věci sp. zn. 4 As 32/2009). Tyto vzájemné pohledávky mohou být po dohodě smluvních stran započteny, a to bez ohledu na jejich splatnost, proto Nejvyšší správní soud nepřikládal závazku stěžovatele vůči jeho synovi větší význam.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že podle jeho názoru stěžovatel má dostatečné prostředky pro zaplacení soudního poplatku ve výši 2000 Kč za žalobu ve správním soudnictví, a Městský soud v Praze tudíž nepochybil, pokud jej od soudních poplatků neosvobodil.

Namítá-li stěžovatel, že osvobození od soudního poplatku mu mělo být přiznáno „jako zákonné“, neboť se jedná o náhradu škody při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím a nesprávným úředním postupem, Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že se ve svých dřívějších rozhodnutích argumentací stěžovatele, že je od soudního poplatku osvobozen ze zákona, opakovaně zabýval, stěžovateli však nikdy nepřisvědčil a své závěry vždy patřičně odůvodnil.

Podle § 11 odst. 1 písm. g) zákona o soudních poplatcích *od poplatku se osvobozují řízení ve věcech náhrady škody způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím, rozhodnutím o vazbě nebo nesprávným úředním postupem.*

V posuzované věci podal stěžovatel žalobu proti rozhodnutí správního orgánu (konkrétně proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 6. 2009, č. j. 078985/2009/KUSK, jímž žalovaný zamítl odvolání stěžovatele a M. P., nar. X, a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Kladna ze dne 1. 4. 2009, č. j. Výst. 1073/09/HO, kterým bylo odvolatelům zakázáno provést změnu v užívání stavby dílny, skladu, příslušenství, garáže, kolny a přístřešku na objekt pro rodinnou rekreaci, Kladno, Dubí, B. č. p. 358, na pozemku parc. č. 838 v katastrálním území Dubí u Kladna). Evidentně se tedy nejedná o řízení ve věcech náhrady škody způsobené při výkonu veřejné moci nezákonným rozhodnutím, rozhodnutím o vazbě nebo nesprávným úředním postupem, a ustanovení § 11 odst. 1 písm. g) zákona o soudních poplatcích se proto na posuzovaný případ nevztahuje.

Nejvyšší správní soud k tomu doplňuje, že k řízení o náhradě škody nejsou příslušné soudy ve správním soudnictví, neboť tento předmět řízení nelze podřadit pod ustanovení § 4 s. ř. s., ale soudy, které rozhodují v občanském soudním řízení.

Uvedená kasační námitka proto nebyla shledána důvodnou. Skutečnost, že stěžovatel podáním žaloby chce dosáhnout toho, aby bylo napadené správní rozhodnutí zrušeno jako nezákonné a on mohl následně požadovat náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím, nemá žádný vliv na závěr soudu, že projednávaná věc nemůže být od soudního poplatku osvobozena ze zákona podle § 11 odst. 1 písm. g) zákona o soudních poplatcích.

Nejvyšší správní soud dále podotýká, že Krajský soud v Praze se žádostí stěžovatele o osvobození od soudních poplatků vůbec nezabýval, rozhodl pouze o vyloučení části žalobního návrhu k samostatnému projednání a o postoupení věci Městskému soudu v Praze. Argument stěžovatele, že Krajský soud v Praze tento návrh respektoval, je tudíž lichý.

Námítky proti postupu správního orgánu, ani nepřiliš srozumitelné tvrzení o předběžných opatřeních nejsou pro posouzení důvodnosti projednávané kasační stížnosti relevantní, proto se jimi kasační soud nezabýval.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že nezjistil namítanou nezákonnost napadeného rozhodnutí, a proto kasační stížnost proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 11. 2009, č. j. 5 Ca 170/2009 - 23, podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 téhož zákona. Protože úspěšnému žalovanému v tomto řízení žádné náklady nad rámec plnění běžných povinností nevznikly a stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. prosince 2009

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu